നാരദപുരാണമ്- ഉത്തരാർധഃ/അധ്യായഃ 16

വസിഷ്ഠ ഉവാച ..
ധർമാംഗവദചഃ ശ്രുത്വാ ഹൃഷ്ടോ രുക്മാംഗദോഽബ്രവീത് ..
സത്യ തേ ജനനീ പുത്ര സംപ്രാപ്താ മംദരേ മയാ .. 16-1 ..

വേദാശ്രയസുതാ ബാലാ മദർഥം കൃതനിശ്ചയാ ..
കുർവംതീ ദാരുണം പുത്ര തപോ ദേവഗിരൗ പുരാ .. 16-2 ..

ഇതഃ പംചദശാദഹ്നോ ഹയഗാമീ ഗതോ ഹ്യഹമ് ..
മംദരേ പർവതശ്രേഷ്ഠേ ബഹുധാതുസമന്വിതേ .. 16-3 ..

തസ്യ മൂർദ്ധനി ബാലേയം തോഷയംതീ മഹേശ്വരമ് ..
സ്ഥിതാ ഗാനപരാ ദൃഷ്ടാ മയാ തത്ര സുദർശനാ .. 16-4 ..

തതോഽഹം മൂർച്ഛയാ യുക്തഃ പതിതോ ധരണീതലേ ..
അനംഗബാണസംവിദ്ധോ വ്യാധവിദ്ധോ യഥാ മൃഗഃ .. 16-5 ..

തതോഽഹമനയാ ദേവ്യാ ചാലിതശ്ചാരുനേത്രയാ ..
വൃതശ്ചൈവാപി ഭർതൃത്വേ കിംചിത്പ്രാർഥനയാ സഹ .. 16-6 ..

മയാ ചാപി പ്രതിജ്ഞാതം സ്വദക്ഷിണകരാന്വിതമ് ..
സേയം ഭാര്യാ വിശാലാക്ഷീ കൃതാ ഭൂധരമസ്തകേ .. 16-7 ..

അവരുഹ്യ ധരാപൃഷ്ടേ സമാരുഹ്യ തുരംഗമമ് ..
ദിനത്രയേണ ത്വരിതഃ സംപ്രാപ്തസ്തവ സന്നിധൗ .. 16-8 ..

പശ്യമാനോ ഗിരീന്ദ്രേശാൻസരാംസിസരിതസ്തഥാ ...
ഇയം ഹി ജനനീ പുത്ര തവ പ്രീതിവിവർദ്ധിനീ .. 16-9 ..

അഭിവാദയ ചാർവംഗീം ത്വം നിജാമിവ മാതരമ് ..
തത്പിതുർവചനം ശ്രുത്വാ ഹയസംസ്ഥാമരിംദമഃ .. 16-10 ..

ശിരസാ ധരണീം ഗത്വാ ഇദം വചനമബ്രവീത് ..
പ്രസീദ ദേവി മാതസ്ത്വം ഭൃത്യോ ദാസഃ സുതസ്തവ .. 16-11 ..

നമസ്കരോമി ജനനീം ബഹുഭൂപാലസംയുതഃ ..
തം പുത്രമവനീം പ്രാപ്തം മോഹിനീ പ്രേക്ഷ്യ ഭൂപതേ .. 16-12 ..

ഭർതുർദാക്ഷിണ്യയോഗാച്ച അവതീര്യ തുരംഗമാത് ..
അവാഗൂഹത ബാഹുഭ്യാമുത്ഥാപ്യ പതിതം സുതമ് .. 16-13 ..

പരിഷ്വക്തസ്തദാ മാത്രാ പുനരേവാഭ്യനംദയത് ..
തതസ്താം സുമനോജ്ഞൈസ്തു ചാരുവസ്ത്രൈസ്ച ഭൂഷണൈഃ ..
16-14 ..

ഭൂഷയിത്വാ സമാരോപ്യ പുനരേവ ഹയോത്തമമ് ..
സ്വപൃഷ്ഠേ ചരണം കൃത്വാ തസ്യാ രാജീവലോചനഃ .. 16-15 ..

തേനൈവ വിധിനാ ഭൂപ പിതരം ചാന്വരോഹയത് ..
ഭൂപാലൈഃ സംവൃതോ ഗച്ഛൻപദ്ഭ്യാം ധർമാംഗദഃ സുതഃ .. 16-16 ..

പ്രഹർഷപുലകോ ഹ്യാസീജ്ജനനീം പ്രേക്ഷ്യ മോഹിനീമ് ..
സ്തൂയമാനഃ സ്വയം ചാപി മേഘഗംഭീരയാ ഗിരാ .. 16-17 ..

ധന്യഃ സ തനയോ ലോകേ മാതരോ യസ്യ ഭൂരിശഃ ..
നവാ നവതരാ ഭാര്യാഃ പിതുരിഷ്ടാ മനോഹരാഃ .. 16-18 ..

യസ്യൈകാ ജനനീ ലോകേ പിതാ തസ്യൈവ ദുഃഖഭാക് ..
പിതുർദുഃഖേന കിം സൗഖ്യം പുത്രസ്യ ഹൃദി വർതതേ .. 16-19 ..

ഏകസ്യാ വംദനേ മാതുഃ പൃഥിവീഫലമശ്നുതേ ..
മാതൄണാം വംദനേ മഹ്യം മഹത്പുണ്യം ഭവിഷ്യതി .. 16-20 ..

തസ്മാദഭ്യധികം പുണ്യം ഭവിഷ്യതി ദിനേ ദിനേ ..
ഏകമുച്ചരമാണോഽസൗ രാജഭിഃ പരിവാരിതഃ .. 16-21 ..

പ്രവിഷ്ടോ നഗരം രമ്യം വൈദിശം ഋദ്ധിസംയുതമ് ..
ഹയസ്ഥഃ പ്രയയൗ രാജാ മോഹിന്യാ സഹ തത്ക്ഷണാത് .. 16-22 ..

തതോ ഗൃഹവരം പ്രാപ്യ പൂജ്യമാനോ ജനൈർനൃപഃ ..
അവരുഹ്യ ഹയാതസ്മാന്മോഹിനീം വാക്യമബ്രവീത് .. 16-23 ..

ധർമാംഗദസ്യ പുത്രസ്യ ഗൃഹേ ഗച്ഛ മനോഹരേ ..
ഏഷ തേ ഗുരുശുശ്രൂഷാം കരിഷ്യതി യഥാ ഗുണമ് .. 16-24 ..

ന സഖീ നൈവ ദാസീ തേ ശുശ്രൂഷാമാചരേദിതി ..
സാ ചൈവമുക്താ പത്യാ തു പ്രസ്ഥിതാ സുതമന്ദിരമ് .. 16-25 ..

ധർമാംഗദേന സാ ദൃഷ്ടാ ഗച്ഛംതീ മന്ദിരായ വൈ ..
ആത്മനോ ഭർതൃവാക്യേന പരിത്യജ്യ മഹീപതീൻ .. 16-26 ..

തിഷ്ഠധ്വം പിതുരാദേശാദിമാം ശുശ്രൂഷയേ ഹ്യഹമ് ..
സ ഏവമുക്ത്വാ ഗത്വാ തു ബാഹുഭ്യാം പരിഗൃഹ്യ വൈ ..
ക്രമേ പഞ്ചദശേ പ്രാപ്തേ പര്യംകേ ത്വവരോപയത് .. 16-27 ..

കാംചനേ പട്ടസൂത്രേണ രചിതേ കോമലേ ദൃഢേ ..
മൃദ്വാസ്തരണസംയുക്തേ മണിരത്നവിഭൂഷിതേ .. 16-28 ..

രത്നദീപൈശ്ച ബഹുശഃ ഖചിതേ സൂര്യസപ്രഭേ ..
തതഃ പാദോദകം ചക്രേ മോഹിന്യാ ധർമഭൂഷണഃ .. 16-29 ..

സന്ധ്യാവല്യാ ഗുരുത്വേന ഹ്യപശ്യത്താം നൃപാത്മജഃ ..
നൈവമസ്യാഭവദ്ദുഷ്ടം മനസ്താം മോഹിനീം പ്രതി .. 16-30 ..

സുകുമാരോഽപി തന്വംഗീം പീനോരുജഘനസ്തനീമ് ..
മേനേ വർഷായുതസമാമാത്മാനം ച ത്രിവത്സരമ് .. 16-31 ..

പ്രക്ഷാല്യ ചരണൗ തസ്യാസ്തജ്ജലം ശിരസി ന്യധാത് ..
ഉവാചാവനതോ ഭൂത്വാ സുകൃതീ മാതരസ്മ്യഹമ് .. 16-32 ..

ഇത്യുക്ത്വാ നരനാരീഭിഃ സ്വയം ച ശ്രമനാശനമ് ..
ചകാര സർവഭോഗൈസ്താം യുയോജ ച മുദാന്വിതഃ .. 16-33 ..

ക്ഷീരോദമഥനേ ജാതേ കുണ്ഡലേ ചാമൃതസ്രവം ..
യേ ലബ്ധേ ദാനവാഞ്ജിത്വാ പാതാലേ ധർമമൂർത്തിനാ .. 16-34 ..

മോഹിന്യാ കർണയോശ്ചക്രേ സ്വയമേവ വൃഷാംഗദഃ ..
അഷ്ടോത്തരസഹസ്രൈശ്ച ധാത്രീഫലനിഭൈഃ ശുഭൈഃ .. 16-35 ..

മൗക്തികൈ രചിതൈഃ ശുഭ്രൈർഹാരോ ദേവ്യാഃ കൃതോ ഹൃദി ..
നിഷ്കം പലശതം സ്വർണം കുലിശായുതഭൂഷിതമ് .. 16-36 ..

ഹാര ലഘ്വൂത്തരം ചക്രേ മാതുർനൃപസുതസ്തദാ ..
വലയാ വജ്രഖചിതാ ദ്വിരഷ്ടൗ കരയോർദ്വയോഃ .. 16-37 ..

ഏകൈകേ നിഷ്കകോടീഭിർമൂല്യവിദ്ഭിർനരൈഃ കൃതാഃ ..
കേയൂരനൂപുരൗ തസ്യാ അനർഘൗ സ നൃപാത്മജഃ .. 16-38 ..

പ്രദദൗ പിതുരിഷ്ടായാ ഭൂഷണാർഥം രവിപ്രഭൗ ..
കടിസൂത്രം തു ശർവാണ്യാ യദാസീത്പാവകപ്രഭമ് .. 16-39 ..

തദ്ഭ്രഷ്ടം ഭയഭീതായാഃ സംഗ്രാമേ താരകാമയേ ..
കാലനേമൗ സ്ഥിതേ രാജ്യേ പതിതം മൂലപാചനേ .. 16-40 ..

തദ്ഗൃഹീതം തു ദൈത്യേന മയേന ലോകമായിനാ ..

തം ഹത്വാ മലയേ ദൈത്യം ദൈത്യകോടിസമാവൃതമ് .. 16-41 ..

സംവത്സരരണേ ഘോരേ പിതുർവചനകാരണാത് ..
അവാപ കടിസൂത്രം തു ദൈത്യരാജപ്രിയാസ്ഥിതമ് .. 16-42 ..

തദ്ദദൗ പിതുരിഷ്ടായാഃ സാനന്ദപുലകോ നൃപഃ ..
ഹിരണ്യകശിപോഃ പൂർവം യാ ഭാര്യാ ലോകസുന്ദരീ .. 16-43 ..

തസ്യാഃ സീമംതകശ്ചാസീത്സൗദാമിനിസമപ്രഭഃ ..
സാ പ്രവിഷ്ടാ സമം പത്യാ യദാ പാവകമംഗലാ .. 16-44 ..

സമുദ്രേ ക്ഷിപ്യ സീമന്തം ദുഃഖേന മഹതാന്വിതാ ..
സാഗരസ്തത്തു സംഗൃഹ്യ രത്നശ്രേഷ്ഠയുഗം കില .. 16-45 ..

ദദൗ ധർമാംഗദായാഥ തസ്യ വീര്യേണ തോഷിതഃ ..
ജനന്യാഃ പ്രദദൗ ഹൃഷ്ടഃ സൂര്യകോടിസമപ്രഭമ് .. 16-46 ..

അഗ്നിശൗചേ ശുഭേ വസ്ത്രേ കംചുകേ സുമനോഹരേ ..
സഹസ്രകോടിമൂല്യേ തേ മോഹിന്യാഃ സംന്യവേദയത് .. 16-47 ..

ദേവമാല്യം സുഗംധാഢ്യം തഥാ ദേവവിലേപനമ് ..
സർവദേവഗുരോഃ പൂർവം സിദ്ധഹസ്താത്സുദുർലഭമ് .. 16-48 ..

ധർമാംഗദേന വീരേണ ദ്വീപാനാം വിജയേ തഥാ ..
ലബ്ധം തത് പ്രദദൗ ദേവ്യാ മോഹിന്യാഃ കാമവർദ്ധനമ് .. 16-49 ..

സംഭൂഷ്യ പരയാ ഭക്ത്യാ പശ്ചാത്ഷഡ്രസഭോജനമ് ..
ആനീതം മാതൃഹസ്തേന ഭോജയാമാസ ഭൂമിപ .. 16-50 ..

പുരസ്താദേവ ജനനീം വാക്യൈഃ സംബോധ്യ ഭൂരിശഃ ..
മയാ ത്വയാ ച കർതവ്യം രാജ്ഞോ വാക്യം ന സംശയഃ .. 16-51 ..

യാ ഇഷ്ടാ നൃപതേർദേവി സാസ്മാകം ഹി ഗരീയസീ ..
ഇഷ്ടാ യാ ഭൂപതേർഭർതുസ്തസ്യാ യാ ദുഷ്ടമാചരേത് .. 16-52 ..

സാ പത്നീ നരകം യാതി യാവദിംദ്രാശ്ചതുർദശ ..
സാപത്നഭാവം യാ കുര്യാദ്ഭർതൃസ്നേഹേഷ്ടയാ സഹ .. 16-53 ..

തസ്യാഃ സ്നേഹവിയോഗാർഥം തപ്യതേ താമ്രഭ്രാഷ്ടകേ ..
യഥാ സുഖം ഭവേദ്ഭർതുസ്തഥാ കാര്യം ഹി ഭാര്യയാ .. 16-54 ..

അനുകൂലം ഹിതം തസ്യാ ഇഷ്ടായാ ഭർതുരാചരേത് ..
യഥാ ഭർതാ തഥാ താം ഹി പശ്യേത വരവർണിനി .. 16-55 ..

ഹീനായാശ്ചാപി ശുശ്രൂഷാം കൃത്വാ യാതി ത്രിവിഷ്ടപമ് ..

പശ്ചാത്സ്ഥാനേ ഭവേത്സാപി മനസാ യാഭവത്പ്രിയേ .. 16-56 ..

സർവാൻഭോഗാനവാപ്നോതി ഭർതുരിഷ്ടം പ്രഗൃഹ്യ ഹി ..
ഇർഷ്യാഭാവപരിത്യാഗാത്സർവേശ്വരപദം ലഭേത് .. 16-57 ..

സപത്നീ യാ സപത്ന്യാസ്തുഃശുശ്രൂഷാം കുരുതേ സദാ ..
ഭർതുരിഷ്ടാം സംനിരീക്ഷ്യ തസ്യാ ലോകോ്ക്ഷയോ ഭവേത് .. 16-58 ..

ഭർതുരിഷ്ടാ പുരാ വേശ്യാ ഹ്യഭവത്സാ കുലേഷു വൈ ..
ശൂദ്രജാതേഃ സുദുഷ്ടസ്യ പരിത്യക്തക്രിയസ്യ തു .. 16-59 ..

ആചരദ്വേശ്യയാ സാർദ്ധം സാ ഭാര്യാ പതിരംജിനീ ..
പ്രക്ഷാലനം ദ്വയോഃ പാദൗ ദ്വയോരുച്ഛിഷ്ടഭോജിനീ .. 16-60 ..

ഉഭയോരപ്യധഃ ശേതേ ഉഭയോർവൈ ഹിതം രതാ ..
വേശ്യയാ വാര്യമാണാപി സദാചാരപഥേ സ്ഥിതാ .. 16-61 ..

ഏവം ശുശ്രീഷയംത്യാ ഹി ഭർതാരം വേശ്യയാ സഹ ..
ജഗാമ സുമഹാൻകാലോ വർതംത്യാ ദുഃഖസാഗരേ .. 16-62 ..

അപരസ്മിന്ദിനേ ഭർതാ മാഹിഷം മൂലകാന്വിതമ് ..
അഭക്ഷയത നിഷ്പാവം ദുർമേധാസ്തൈലമിശ്രിതമ് .. 16-63 ..

തദപഥ്യഭുജസ്തസ്യ അവമന്യ പതിവ്രതാമ് ..
അഭവദ്ദാരുണോ രോഗോ ഗുദേ തസ്യ ഭഗംദരഃ .. 16-64 ..

സംദഹ്യമാനോ്തിതരാം ദിവാ രാത്രൗ സ ഭൂരിശഃ ..
തസ്യ ഗേഹേ സ്ഥിതം വിത്തം സമാദായ ജഗാമ സാ .. 16-65 ..

വേശ്യാന്യസ്മൈദദൗ പ്രീത്യാ യൂനേ കാമപരായണാ ..
തതഃ സ ദീനവദനോ വ്രീഡയാ ച സമന്വിതഃ .. 16-66 ..

ഉവാച പ്രരുദൻഭാര്യാം ശൂദ്രോ വ്യാകുലചേതനഃ ..
പരിപാലയ മാം ദേവി വേശ്യാസക്തം സുനിഷ്ഠുരമ് .. 16-67 ..

ന മയോപകൃതം കിംചിത്തവ സുംദരി പാപിനാ ..
രമതേ വേശ്യയാ സാർദ്ധം ബഹൂനബ്ദാൻസുമധ്യമേ .. 16-68 ..

യോ ഭാര്യാം പ്രണതാം പാപോനാനുമന്യേത ഗർവിതഃ ..
സോ്ശുഭാനി സമാപ്നോതി ജന്മാനി ദശ പംച ച .. 16-69 ..

ദിവാകീർതിഗൃഹേ തസ്മാദ്യോനിം പ്രാപ്സ്യാമി ഗർഹിതാമ് ..
തവാപമാനതോ ദേവി മനോ ന കലുഷീകൃതമ് .. 16-70 ..

ഇതി ഭർതൃവചഃ ശ്രുത്വാ ഭാര്യാ ഭർതാരമബ്രവീത് ..

പുരാകൃതാനി പാപാനി ദുഃഖാനി പ്രഭവംതി ഹി ..
താനി സക്ഷമതേ വിദ്വാൻ സ വിജ്ഞേയോ നൃണാം വരഃ .. 16-71 ..

തന്മയാ പാപയാ പാപം കൃതം വൈ പൂർവജന്മനി ..
തദ്ഭജംത്യാ ന മേ ദുഃഖം ന വിഷാദഃ കഥംചന .. 16-72 ..

ഏവമുക്ത്വാ സമാശ്വാസ്യ ഭർതാരമനുശാസ്യ ച ..
അനീതം ജനകാദ്വിത്തം ബംധുഭ്യോ വരവർണിനീ .. 16-73 ..

ക്ഷീരോദനിലയാവാസം മന്യതേ സ്മ സതീ പതിമ് ..
ദിവാ ദിവാ ത്രിര്യത്നേന രാത്രൗ ഗുഹ്യവിശോധനമ് .. 16-74 ..

രജനീകരവ്യക്ഷോത്ഥം ഗൃഹ്യ നിര്യാസമംജസാ ..
നഖേന പാതയേദ്ഭർതുഃ ക്രിമീൻകുഷ്ഠാച്ഛനൈഃ ശനൈഃ .. 16-75 ..

മയൂരപുച്ഛസംയുക്തം പവനം ചാകരോത്തദാ ..
ന ദേവി രാത്രൗ സ്വപിതി ന ദിവാ ച വരാനനാ .. 16-76 ..

ഭർതൃദുഃഖേന സംതപ്താ അപശ്യജ്ജ്വലിതം ജഗത് ..
യദ്യസ്തി വസുധാ ദേവീ പിതരോ ദേവതാസ്തഥാ .. 16-77 ..

കുർവംതു രോഗഹീനം മേ ഭർതാരം ഗതകല്മഷമ് ..
ചംഡികായൈ പ്രദാസ്യാമി രക്തം മാംസസമുദ്ഭവമ് .. 16-78 ..

നൃച്ഛാഗമഹിഷോപേതം ഭർതുരാരോഗ്യഹേതവേ ..
സാദരം കാരയിഷ്യാമി ഉപവാസാന്ദശൈവ തു .. 16-79 ..

ശരീരം സ്ഥാപയിഷ്യേഽഹം സൂക്ഷ്മകംടകസംസ്തരേ ..
നോപഭോക്ഷ്യാമി മധുരം നോപഭോക്ഷ്യാമി വൈ ഘൃതമ് .. 16-80 ..

ബാഹ്യാഭ്യംഗവിഹീനാഹം സംസ്ഥാസ്യേ ദിനസംചയമ് ..
ജീവതാം രോഗഹീനോ ഹി ഭർതാ മേ ശരദാം ശതമ് .. 16-81 ..

ഏവം പ്രവ്യാഹരംതീ സാ വാസരേ വാസരേ ഗതേ ..
അഥ കാലേന ചാല്പേന ത്രിദോഷോഽസ്യ വ്യജായത .. 16-82 ..

ത്രികടും പ്രദദൗ ഭർതുര്യത്നേന മഹതാ തദാ ..
ശീതാർതഃ കംപമാനോഽസൗ പത്യംഗുലിമഖംഡയത് .. 16-83 ..

ഉഭയോർദതയോഃ ശ്ലേഷഃ സഹസാ സമപദ്യത ..
തത്ഖംഡമംഗുലേർവക്ത്രേ സ്ഥിതം നൃപതിവല്ലഭേ .. 16-84 ..

അഥ വിക്രീയ വലയം ക്രീത്വാ കാഷ്ഠാനി ഭൂരിശഃ ..
ചിതാം സാർപിര്യുതാം ചക്രേ മധ്യേ ധൃത്വാ പതിം തദാ .. 16-85 ..

അവരുഹ്യ ച ബാഹുഭ്യാം പാദേനാകൃഷ്യ പാവകമ് ..
മുഖേ സുഖം സമാധായ ഹൃദയേ ഹൃദയം തഥാ .. 16-86 ..

ജഘനേ ജഘനം ദേവി ആത്മനഃ സംനിവേശ്യ വൈ ..
ദാഹയാമാസ കല്യാണീ ഭർതുർദേഹം രുജാന്വിതമ് .. 16-87 ..

ആത്മനാ സഹ ചാർവംഗീ ജ്വലിതേ ജാതവേദസി .. 16-88 ..

വിമുച്യ ദേഹം സഹസാ ജഗാമ പതിം സമാദായ ച ദേവലോകമ് ..
വിശോധയിത്വാ ബഹുപാപസംഘാൻസ്വകർമണാ ദുഷ്കരസാധനേന .. 16-89 ..

ഇതി ശ്രീബൃഹന്നാരദീയപുരാണോത്തരഭാഗേ പതിവ്രതോപാഖ്യാനം നാമ ഷോഡശോഽധ്യായഃ .. 16 ..
